

HRVATSKA ZAJEDNICA TEHNIČKE KULTURE
Zagreb, Dalmatinska 12

STATUT UDRUGE TEHNIČKE KULTURE

Ogledni predložak
usklađen sa Zakonom o udrugama i Zakonom o tehničkoj kulturi

Predložak se odnosi na udruge iz svih područja-grana tehničke kulture, s tim što se odredbe prevode *per analogiam* (usklađuju) poštujući svekolike posebnosti njihove djelatnosti.

Autorska prava

Autor ovog predloška je *Antun Petak*, koji ga je ažurirao nakon deset godina. Sva prava korištenja, umnožavanja (djelomičnog i integralnog), osim za potrebe obrazovanja i tiskanja u vlastitim radovima, te prava svakog oblika komercijalnog korištenja ovog dokumenta, autor je ugovorom je prenio na Hrvatsku zajednicu tehničke kulture. Hrvatska zajednica tehničke kulture ta prava pridržava i – sukladno ugovoru s autorom – dopušta njegovo korištenje bez naknade jedino udrugama tehničke kulture u svrhu izrade vlastitih statuta.

Zagreb, 5. veljače 2007.

UVODNE PRIPOMENE

Ovaj predložak valja shvatiti kao pomoć udrugama tehničke kulture u izradi statuta, a ne kao krutu i nametnutu kompoziciju regula. Sastavljač je svjestan sljedećih činjenica:

1. udruge tehničke kulture nastaju iz dva temeljna razloga: pojedinci se dragovoljno udružuju kako bi svoje osobne i zajedničke potrebe u **konkretnom** području tehničke kulture i objedinjenim sredstvima uspješnije zadovoljavali; to interesno udruživanje nepolitičke (nestranačke) naravi omogućuje razvoj osobnosti (ličnosti), tj. ostvarivanje drugog temeljnog prava čovjeka odnosno građanina;
2. zbog rečenih razloga statut udruge je uređen sustav pravila koji članovi donose slijedom prava da samostalno uređuju svoj rad u klubu ili društvu, jer bez njih i bez dragovoljnog podvrgavanja tim normama takav oblik organiziranog rada više ljudi u pravnoj državi ne može postojati i djelovati;
3. temeljne ciljeve i zadaće udruge (članak 9. i 10.) te posebne zadatke (članak 11.) zato valja **definirati sa** stajališta posebnosti potreba i interesa koje građani konkretnim oblikom udruživanja nastoje ostvariti; to znači, primjerice, da se razvitak i promicanje djelatnosti tehničke kulture postiže stvaranjem uvjeta, poticanjem obnašanja i usklađivanjem aktivnosti članova udruge u **određenom području** (radiotehnika, neprofесиjsko filmsko i video stvaralaštvo itd.);
4. pravo građanina da se udruži i postane članom kluba ničim se ne može uvjetovati, osim općim zakonskim ograničenjima i spremnošću članova udruge da ga prime u članstvo; međutim, postoje li u području zdravstvene i psiho-fizičke kontraindikacije ili opasnost po zdravlje i život (na pr. ronilaštvo), udruga postupa sukladno poznatim normama i za prijam članova mlađih od 18 godina može tražiti supotpis roditelja ili skrbnika (članak 17.);
5. obično se drže poznatim prava i obveze predsjednika i tajnika; iako to ovisi o konkretnim okolnostima i osobama, neka su pitanja jednoobrazno uređena tragom polazišta: predsjednik predstavlja klub i vodi sjednice (on može biti i uglednik ili sponzor ili osobito zaslužan član), a tajnik skrbi za stvarne uvjete organiziranog rada i vodi klub-društvo u poslovnom, organizacijskom i novčano-materijalnom smislu, čime stvaraju najpovoljnije uvjete članovima kako bi oni svoj rad (osim kada je riječ o javnim potrebama) samostalno organizirali i izvodili;
6. djelovanjem i aktivnostima u klubu zadovoljavaju se i javne potrebe u tehničkoj kulturi, ali odgovor na upit »u kojoj mjeri« ovisi o stvarnom sadržaju i ciljevima djelovanja te udovoljavaju li kriterijima za utvrđivanje javnih potreba jedinice lokalne samouprave u tehničkoj kulturi na čijem području udruga djeluje;
7. predložak statuta sadrži i postupovne norme jer udruga rijetko donosi poslovnik i ostale normativne akte; hoće li ih udruga unijeti u statut ovisi o njezinoj praksi;
8. odredbe o imovini su kompletne, jer su poštovane posebnosti udruge tehničke kulture;
9. predložak je značajno izmijenjen zbog razlikovnih obilježja Zakona o udrugama iz 2001. spram inačice iz 1997. (temeljem koje je bio izrađen predložak od 29. listopada 1997.), isticanja udruge kao bitne sastavnice civilnog društva (s posljedicama kakve su partnerstvo spram države i jasno isticanje prava čovjeka), ekološke svijesti i odrednica korištenja svekolikog potencijala tehničkih postignuća u umreženom postmodernom društvu itd., pa se može govoriti o bitno inoviranom (gotovo novom aktu).

Autor je, napokon, uzeo u obzir dosadašnja iskustva te korisnicima u bilješkama i u alternativama odredaba pružio bitne obavijesti za odlučivanje i kreiranje vlastitog statuta.

Zagreb, 5. veljače 2007.

Antun Petak

Na temelju članaka 5. i 6. Zakona o tehničkoj kulturi¹ (Narodne novine, broj 76/1993.)² te članka 11. Zakona o udrugama (Narodne novine, broj 88/2001.) Skupština _____ (puni naziv kluba-društva-udruge koji donosi Statut) u utemeljiteljskom (osnivačkom) zasjedanju održanom __. ____ 20 __. (upisati datum) godine u _____ (mjesto zasjedanja) donosi

STATUT³

(upisati puni naziv kluba-društva-udruge)

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Statutom uređuju se naziv, sjedište i područje na kojem djeluje, zastupanje, ciljevi, zadaci i djelatnosti kojima se ciljevi postižu, javnost rada, članstvo, prava, obveze, rješavanje sporova i odgovornost članova, ustrojstvo, upravljanje, imovina, prestanak postojanja i ostala pitanja važna za rad Kluba _____ (upisati puni naziv kluba-društva-udruge), odnosno opća pravila kojima se članovi dragovoljno podvrgavaju poradi zaštite i promicanja zajedničkih interesa i ciljeva te svojih uvjerenja, bez namjere stjecanja dobiti.⁴

Članak 2.

_____ (puni naziv kluba-udruge koji donosi Statut)⁵ (u daljnjem tekstu: Klub, ili Društvo, ili Udruga, ili skraćeni naziv iz stavka 2. članka 4. ovoga Statuta) je nestranačka,

¹ Članak 6. Zakona o tehničkoj kulturi se upisuje jer je njime određeno da je udruga neprofitna pravna osoba i udruzi dopušteno obavljanje gospodarske djelatnosti što utječe na njezin ustroj.

² Udruga koja se bavi i športom, automobilizmom ili motociklizmom nastavlja preambulu člancima Zakona o športu (Narodne novine, broj 71/2006.) i/ili Zakona o Hrvatskom autoklubu (Narodne novine, broj 2/1994.).

³ Sukladno članku 11. stavak 2. Zakona o udrugama umjesto naziva »statut« može se rabiti drugi naziv, primjerice pravila.

⁴ Formulacija članka proizlazi iz činjenice što udruga prema stavku 1. i 2. članka 5. Zakona o tehničkoj kulturi svoje ustrojstvo i način djelovanja uređuje statutom i drugim aktom sukladno zakonu i drugim propisima »kojima se uređuje slobodno udruživanje građana, ako ovim zakonom, za pojedina pitanja, nije drukčije određeno«, što su bitna obilježja udruge utvrđena člankom 2., a odredbe koje statut mora sadržavati propisane člankom 11. Zakona o udrugama (on uređuje slobodno udruživanje građana). U bitnim obilježjima udruge ta se dva zakona ne razlikuju.

⁵ Naziv udruge mora biti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Udruzi čiji je cilj zaštita i promicanje interesa pripadnika nacionalne manjine dopušteno je člankom 12. stavak 3. Zakona o udrugama da, ali uz naziv na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, ima i naziv na jeziku i pismu nacionalne manjine. Riječi »Hrvatska« i njene izvedenice na bilo kojem jeziku, te dijelovi grba i zastave Republike Hrvatske, kao i nazivi drugih država, te nazivi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dijelovi njihova grba i zastave, imena međunarodnih organizacija i fizičkih osoba, mogu se rabiti »u nazivu i i znaku udruge na način kojim se ističe njihov ugled i dostojanstvo« (vidjeti članak 13. Zakona o udrugama).

nevladina i neprofitna udruga tehničke kulture⁶ slobodno udruženih građana koji u njoj ostvaruju svoje osobne i zajedničke interese te javne potrebe u tehničkoj kulturi.

Djelatnost Kluba (Društva-Udruga) čine promidžba i razvitak _____
_____ (navesti područje/a-grane tehničke kulture)⁷ i od značenja je za unaprjeđenje i promicanje tehničke kulture kao sastavnice opće kulture, čimbenika razvitka osobnosti i razvojnog resursa.

Članak 3.

Klub (Društvo-Udruga) je neprofitna pravna osoba s vlastitim žiro-računom i upisuje se u Registar udruga Republike Hrvatske koji vodi Ured državne uprave u _____ županiji (upisati puni naziv županije).⁸

Članak 4.

Puni naziv pod kojim Udruga djeluje glasi: _____.

Skraćeni naziv Kluba (Društva-Udruga) jest: _____.⁹

Naziv Udruge u prijevodu na _____ jezik glasi: _____,
a skraćeni naziv jest: _____.¹⁰

⁶ Udruga koja se bavi i športom ovdje dodaje »i športska udruga« i sukladno tome završava tekst stavka.

⁷ Budući da je temeljna svrha članka jasno gransko razvrstavanje udruge ovdje se u najkraćem obliku navodi područje odnosno područja (grane) tehničke kulture u kojima udruga djeluje, a ne opisuju se konkretni poslovi, aktivnosti i djelatnosti. Konkretno djelatnosti, poslovi i aktivnosti udruge utvrđuju se odućem poglavlju statuta.

Upisuje se, primjerice: zrakoplovnog jedriličarstva, modelarstva i maketarstva, motornog letenja, padobranstva, zmajarstva, balonstva; astronautike i amaterske raketne tehnike; radioamaterizma i radioamaterske službe – radiokonstruktorstva i samogradnje radijskih uređaja, amaterske radiogoniometrije, radiotelegrafije, digitalnih komunikacija, satelitskih komunikacija, amaterske televizije i sl.; informatike i računalstva; inovatorstva (inventivnog rada), konstruktorstva i tehničkog stvaralaštva; fotografske djelatnosti; neprofesijskog filmskog i video stvaralaštva; multimedija; automodelarstva; brodomodelarstva i brodomaketarstva; jedriličarstva; samogradnje u kajakaštvu i kanuistici; podvodnih tehničkih aktivnosti – samogradnje u ronilaštvu, podvodne fotografije; robotike; pedagogije tehničke kulture, itd.

Udruge koje se istodobno registriraju po Zakonu o športu i/ili po Zakonu o Hrvatskom autoklubu navode i područje športa s jasnom razdjelnicom spram područja tehničke kulture.

⁸ Sukladno članku 14. stavak 3. Zakona o udrugama (konkretizacija odredbe članka 5. stavak 3. Zakona o tehničkoj kulturi) udruga se upisuje pri uredu državne uprave one jedinice područne samuprave (županije) gdje joj je sjedište, bez obzira na broj djeluje li na području više županija ili čitave države. Udruga čije je sjedište u Gradu Zagrebu upisuje: »Gradski ured za opću upravu Zagreba«).

⁹ Naziv udruge mora se jasno razlikovati (barem po sjedištu u nazivu) od registrirane udruge. Ako se ne razlikuje, tijelo državne uprave nadležno za registraciju odbit će zahtjev za upis u Registar a ako dvije ili više udruge podnesu zahtjev s istim nazivom i sjedištem u nazivu odobrit će upis one koja je prva podnijela zahtjev (članak 12. stavci 8. i 9. Zakona o udrugama). Sukladno članku 12. stavak 6. istoga Zakona udruga mora naziv i skraćeni naziv rabiti u obliku i sadržaju u kojem su upisani u Registar udruga. U protivnom kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 kuna, a odgovorna osoba udruge kaznom od 500 do 5.000 kuna (članak 39. istoga Zakona).

¹⁰ Udruga, sukladno članku 12. stavak 4. Zakona o udrugama, statutom može utvrditi svoj naziv i u prijevodu na jedan ili više stranih jezika. Naziv na hrvatskom jeziku mora biti na prvom mjestu. Predvidi li udruga svoj naziv i u prijevodu na jedan ili više stranih jezika državno tijelo nadležno za registraciju upisuje i taj naziv u Registar udruga. Naziv ili skraćeni naziv na stranom jeziku može se rabiti samo zajedno s nazivom na hrvatskom jeziku.

Sjedište Kluba (Društva, Udruga i sl.) je u _____ (upisati mjesto, ulicu-trg i broj).

Klub (Društvo-Udruga) djeluje na području grada-općine, županije _____.¹¹

Alternativa za stavak 2.

Stavak 2. se briše, jer skraćeni naziv nije obvezan. Međutim, ako ga udruga ima on ne može biti proizvoljan nego »mora sadržavati karakteristični dio naziva udruge« (stavak 5. članka 12. Zakona o udrugama).

Alternativa za stavak 3.

Stavak 3. ovoga članka se briše, jer nije obvezan (stavak 4. članka 12. Zakona o udrugama).

Članak 5.

Klub (Društvo-Udruga) ima znak i zastavu čiju uporabu odlukom uređuje Izvršni odbor.¹²

Znak Kluba (Društva-Udruga) čini _____
(kratak opis znaka). Znak služi istodobno kao slovolik (logotip).

Zastava Kluba (Društva-Udruga) je _____
_____ (kratak opis zastave).

Alternativa

Članak se briše, jer znak i zastava nisu obvezni (članak 11. stavak 4. Zakona o udrugama). Udruga može imati znak ali ne i zastavu. Nije, međutim, uobičajeno da ima zastavu a nema i znak.

Članak 6.

Klub (Društvo-Udruga) ima pečat čiju uporabu naptkom uređuje Izvršni odbor.

¹¹ Udruga može djelovati na području jedne ili više općina, jednog ili više gradova (i općina), jedne ili više županija, ili na području čitave Republike Hrvatske (članak 14. stavak 3. Zakona o udrugama).

¹² Prema članku 11. stavak 4. Zakona o udrugama sadržaj i izgled znaka i zastave moraju se utvrditi statutom i više se ne mogu urediti posebnom odlukom ili aktom. Pod znakom se razumijeva i grb udruge. Uporaba znaka i zastave nacionalnog saveza i Hrvatske zajednice tehničke kulture u znaku i zastavi udruge mogući su poštujući Odluku o sadržaju, izgledu i uporabi znaka, logotipa i zastave HZTK-e. Napokon, udruga za kolektivno izvršno tijelo, osim pojma »Izvršni odbor« može rabiti i druge (kao što je »Upravni odbor«). Priklanjamo se prvom pojmu, jer to tijelo provodi (izvršava) odluke najvišeg tijela upravljanja udruge – njezine skupštine.

Pečat je okruglog oblika, vanjskog promjera 30 mm. Po unutarnjem obodu kružnice ispisan je tekst »_____« (naziv udruge), a u sredini kruga je znak Kluba (Društva-Udruge) (ili tekst »_____«; opaska: obično je to sjedište udruge). Ispod znaka (ili teksta »_____«) nalazi se broj pečata (1-3).

Članak 7.

Klub (Društvo-Udruga) zastupaju i predstavljaju predsjednik(ca) i tajnik(ca), a u slučaju njihove spriječenosti osobe koje ih temeljem ovoga Statuta ili odluke Izvršnog odbora zamjenjuju.

Predsjednik(ca) ili tajnik(ca) mogu ovlastiti drugu osobu za zastupanje u pojedinim poslovima isključivo vlastitom pisanom odlukom, kojom obvezno utvrđuju granice i opseg ovlasti.

Alternativa

Briše se drugi dio stavka 1. koji glasi: », a u slučaju njihove spriječenosti osobe koje ih temeljem ovoga Statuta ili odluke Izvršnog odbora zamjenjuju«, jer je to uređeno člancima 48. i 50. ovoga Statuta.

Članak 8.

Klub (Društvo-Udruga) se dragovoljno udružuje u saveze i zajednice udruga čiji su ciljevi i djelatnosti podudarni s njegovim ciljevima i djelatnostima i ako to pridonosi postizanju ciljeva djelovanja određenih ovim Statutom.¹³

Klub (Društvo-Udruga) se udružuje u Zajednicu tehničke kulture grada _____ i Zajednicu tehničke kulture _____ županije, te u gradske, županijske i nacionalne strukovne saveze udruga tehničke kulture.¹⁴

O članstvu u zajednicama i savezima udruga i o istupanju iz članstva odlučuje Skupština Kluba (Društva-Udruge).¹⁵

¹³ U svezi ovog stavka bitne su dvije činjenice: (a) Zakonom o tehničkoj kulturi nije predviđeno udruživanje udruga tehničke kulture u međunarodne udruge iako je ta mogućnost dopuštena člankom 7. stavak 2. Zakona o udrugama; (b) nije dopušteno udruživanje u udruhu za koju postoji opravdana sumnja da djeluje protivno Ustavu ili zakonima Republike Hrvatske – odmah bi se morao pokrenuti sudski postupak za zabranu djelovanja udruge.

¹⁴ Afirmativna formulacija ovog stavka sukladna je članku 7. stavak 1. Zakona o udrugama te članku 25. i članku 27. stavak 2. Zakona o tehničkoj kulturi. Zato je umjesto opće formulacije moguće navesti gradski, županijski i nacionalni strukovni savez odnosno saveze tehničke kulture u koje se udruhu udružuje, ili taj dio izostaviti.

¹⁵ Obratiti pozornost na naziv najvišeg tijela udruge, jer je člankom 6. stavak 4. Zakona o udrugama dopuštena mogućnost da se statutom utvrdi drukčiji naziv skupštine (primjerice, sabor, zbor ili vijeće). Držimo, međutim, da sukladno povijesnom pojmu hrvatskih udruga i terminu u Zakonu o udrugama za to najviše tijelo valja rabiti naziv »skupština« (čiji korijen znači zajedništvo različitosti).

Alternativa

Ako Klub (Društvo-Udruga) djeluje u sastavu ili pri nekoj pravnoj osobi (kulturno-umjetničko, pomorsko, planinarsko ili drugo društvo, otvoreno-narodno sveučilište, vojno učilište itd.) unosi se novi prvi stavak, a ostali pomjeraju za jedno mjesto. Tekst novoga prvog stavka glasi:

»Klub (Društvo) djeluje u sastavu _____ (upisati puni naziv i sjedište takve pravne osobe) i u djelovanju slijedi i njegove opće ciljeve i zadaće.«

II. CILJEVI, ZADACI I DJELATNOSTI KLUBA (DRUŠTVA-UDRUGE)

Članak 9.

Temeljni ciljevi Kluba (Društva-Udruge) jesu:

- promicanje prava čovjeka na slobodno interesno udruživanje i na razvitak osobnosti;
- razvitak i promicanje tehničke kulture, a osobito _____ (navesti područje-područja djelatnosti kluba-udruge) te postignuća i rada svojih članova;
- zaštita vlastitih interesa i zastupanje i zaštita interesa i uvjerenja svojih članova;
- znanstveno i tehničko opismenjivanje, tehnički odgoj, obrazovanje i osposobljavanje, te omogućivanje što većem broju građana, posebice djece i mladeži, stvaralačkog izražavanja i potvrđivanja sposobnosti, znanja i vještina;
- zalaganje za širenje i primjenu znanstvenih i tehničkih postignuća po mjeri zakona održivog razvitka i čovjeka dostojnog života;
- unaprjeđivanje stručnog rada i promidžba istraživanja i inovacija u _____ (upisati djelatnost-i udruge, na pr.: informatici i računalstvu, robotici);
- njegovanje zajedničkog duha i vrijednosti _____ (upisati ovisno o području djelatnosti, primjerice: radioamaterskog duha, inventivnog rada i ponašanja, duha i vrijednosti neprofесиjskog filmskog i video ili fotografskog stvaralaštva i vizualno-likovne kulture, itd.), humanosti, snošljivosti, međusobnog poštivanja, te suradnje i prijateljstva među ljudima bez obzira na dob, spol, rasnu, nacionalnu, vjersku, političku pripadnost, društveni položaj i svjetonazor;
- poticanje domoljublja i zaštita Republike Hrvatske,
- sudjelovanje u humanitarnim akcijama i pružanje nesebične pomoći u prirodnim, tehnološkim i ostalim nesrećama.¹⁶

¹⁶ Člankom su izraženi ciljevi djelatnosti tehničke kulture utvrđeni člankom 1. stavak 2., javni i privatni probici te djelatnosti iz članka 2. Zakona o tehničkoj kulturi, zajednički ciljevi i uvjerenja zbog čijeg se promicanja građani udružuju u udruge tehničke kulture iz članka 2. stavak 1. Zakona o udruge, te opće ljudske vrijednosti takve djelatnosti.

Udruga temeljem tog predložka primjereno svojoj djelatnosti i posebnostima formulira vlastite ciljeve. Pri tome valja razlikovati ciljeve (probitke) od zadataka i djelatnosti čijim se obnašanjem ciljevi postižu.

Članak 10.

Ciljeve iz članka 9. ovoga Statuta Klub (Društvo-Udruga) postiže obnašanjem sljedećih zadaća:¹⁷

- stvaranjem i unaprjeđenjem svekolikih uvjeta slobodnog udruživanja građana za bavljenje _____ (navesti područje-područja tehničke kulture) iz kreativnih i rekreativnih pobuda u dokolici;
- osposobljavanjem članova za stjecanje i proširivanje znanja i vještina, izražavanje i potvrđivanje njihovih stvaralačkih sklonosti i sposobnosti u svrhu primjene i korištenja sveukupnog potencijala znanstveno-tehničkih dostignuća;
- poticanjem, usklađivanjem i unaprjeđivanjem sveukupnih aktivnosti članova u _____ (navesti područje-područja tehničke kulture) kako bi učinkovitije zadovoljavali svoje osobne i zajedničke te javne potrebe u tehničkoj kulturi;
- izvođenjem izvanškolskih i sudjelovanjem u izvannastavnim programima tehničkog, tehnološkog i informatičkog odgoja i obrazovanja mladeži, a osobito darovite i hendikepirane djece, u svrhu korisnog i zanimljivog provođenja dokolice, stjecanja znanstvenog pristupa stvarnosti, razvijanja sposobnosti, uvida u vlastite sklonosti i sposobnosti, te usmjeravanja ka izboru tehničkih i istraživačkih zanimanja;
- popularizacijom znanstvenih i tehničkih dostignuća predavanjima, izložbama i na druge načine koji pridonose njihovom razumijevanju, širenju i primjeni od što većeg dijela pučanstva, naročito mladih, te poticanju za bavljenje tehničkim sadržajima;
- izvođenjem znanstvenog, tehničkog i informatičkog opismenjivanja građana, poglavito ciljanih programa tehničkog osposobljavanja radno aktivnog pučanstva u svrhu razvitka radnih sposobnosti, stvaralačkog ponašanja, prekvalifikacije, dokvalifikacije i učinkovitog korištenja tehničko-tehnoloških dostignuća u procesu rada i svagdašnjem životu, a time promicanja tehnološkog razvitka gospodarstva i znanosti, te podizanja kakvoće života i boljitka pojedinca, obitelji, tvrtke i čitave zemlje;
- održavanjem natjecanja, susreta, izložbi, revija, stručnih ekskurzija i sličnih priredbi te sudjelovanjem na sličnim manifestacijama drugih priređivača;
- izdavačkom djelatnošću;
- nabavkom opreme i održavanjem objekata čiji je Klub (Društvo-Udruga) vlasnik ili korisnik;
- suradnjom sa gospodarskim i drugim organizacijama, školama i državnim tijelima;
- poticanjem i pomaganjem osnivanja novih i suradnjom s udrugama tehničke kulture;

¹⁷ Udruga samostalno uređuje svoje zadatke i djelatnosti sukladno općim okvirima utvrđenim zakonima i drugim propisima. Zbog toga je ovaj članak prvenstveno opći okvir koji udruga *mora* konkretizirati, prilagoditi svojoj djelatnosti, uvjetima i potrebama. Članak je formuliran polazeći od toga koje bi zadatke svaka udruga tehničke kulture imala obnašati. Zadaci su izvedeni iz članaka 2., 7. i 8. Zakona o tehničkoj kulturi u kojima su navedeni aktivnosti, poslovi i djelatnosti koje obuhvaća djelatnost tehničke kulture i djelatnosti koje udruga može obnašati, te iz članka 20. istoga Zakona kojim su propisane sastavnice programa javnih potreba u tehničkoj kulturi koje može ostvarivati udruga. Pri tome se vodilo računa o članku 5. Zakona o udrugama te o članku 5. stavak 2. i članku 6. stavci 1. i 2. Zakona o tehničkoj kulturi. Prema članku 5. Zakona o udrugama – koji je istovjetan rečenim člancima Zakona o tehničkoj kulturi – udruga može obavljati samo djelatnosti kojima se postižu ciljevi utvrđeni statutom, a u skladu sa zakonom (stavak 1.) i u tome je samostalna (stavak 3.).

Konkretna udruga tehničke kulture, slijedom rečenog, može predvidjeti i druge zadatke ali oni ne mogu biti izvan navedenog zakonskog okvira. Udruge pak koje se registriraju i prema Zakonu o športu i/ili Zakonu o Hrvatskom autoklubu moraju samostalno utvrditi takve svoje posebne zadatke.

- aktivnostima i osposobljavanjem članova za obranu domovine te zaštitu ljudi, životnog i radnog okoliša i imovine;¹⁸
- obavljanjem drugih zadaća utvrđenih Zakonom o tehničkoj kulturi i drugim propisima.

Članak 11.

Klub (Društvo-Udruga) može radi pribavljanja sredstava za pripremu i provedbu programa rada i potpunije korištenje raspoloživih tehničkih sredstava i mogućnosti kojima postiže Statutom utvrđene ciljeve, neposredno ili zajednički s drugim udrugama, savezima ili zajednicama tehničke kulture obavljati gospodarske, društvene i druge negospodarske aktivnosti ili osnovati poduzeće za obavljanje gospodarske djelatnosti.

Klub (Društvo-Udruga) se djelatnostima iz stavka 1. bavi sukladno Zakonu o tehničkoj kulturi i drugim propisima i ako njihovim obavljanjem ostvari dobitak, dobitak koristi isključivo za obavljanje i unaprjeđenje djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi i zadaci utvrđeni člancima 9. i 10. ovoga Statuta.¹⁹

Odluku o načinu na koji će se Klub (Društvo-Udruga) baviti djelatnostima iz stavka 1. ovoga članka donosi Izvršni (Upravni) odbor.

Alternativa

Iz stavka 1. brišu se riječi »ili zajednički s drugim udrugama, savezima ili zajednicama tehničke kulture«.

¹⁸ U predlošku Statuta osposobljavanje udruge i njezinih članova za sudjelovanje u obrani Republike Hrvatske, u dobrotvornim akcijama, prirodnim i drugim nesrećama nije iscrpnije razrađeno, iako je (primjerice) opće znano da je bavljenje djelatnostima u tim udrugama izvrstan način pripreme novaka i često ponajbolji način održavanja kondicije u pričuvi za brojne vojne specijalnosti. Tome su dva razloga: u nizu područja tehničke kulture bavljenje gotovo svim sadržajima pridonosi stjecanju takvog znanja i vještina; organizira li udruga osobit način pripreme on se odvija pod posebnim režimom sukladno propisima i odlukama nadležnog državnog tijela.

¹⁹ Stavak 1. i 2. ovoga članka proizlaze iz članka 6. stavci 2. i 3. Zakona o tehničkoj kulturi u kojima je udruzi, sukladno propisima odnosno zakonu, dopušteno neposredno obavljati gospodarske i druge djelatnosti i osnovati poduzeće (tvrtku, trgovačko društvo) za obavljanje gospodarske djelatnosti. Bitno je pripomenuti:

(a) premda je člankom 5. stavak 1. Zakona o udrugama udruzi dopušteno obavljanje samo onih djelatnosti kojima ostvaruje ciljeve utvrđene statutom, u stavku 2. stoji da ona, uz to, »može obavljati djelatnost kojom se stječe prihod, skladno zakonu« čime se potvrđuje da se na udruge tehničke kulture odnosi članak 6. Zakona o tehničkoj kulturi, koji im dopušta neposredno obavljanje gospodarske i druge djelatnosti i osnivanje poduzeća;

(b) u rečenim odredbama Zakona o tehničkoj kulturi takve se mogućnosti odnose na jednu udruhu; iako ne postoje pravne zapreke za formulacijom predloženu mogućnost, udruga se može odlučiti za alternativu; odluči li se za predloženu formulaciju ili za alternativu udruga može i precizirati koju će gospodarsku i drugu djelatnost neposredno obavljati (primjerice: izrada, nabavka, prodaja i popravci opreme, instrumenata, pribora i drugih tehničkih sredstava i materijala; prodaja usluga i proizvoda pravnim osobama i građanima);

(c) udruga je obvezna u statut uvrstiti predloženi stavak 2.: člankom 5. stavak 4. Zakona o udrugama, sukladno njezinom neprofitnom karakteru, udruzi je zabranjeno obavljanje djelatnosti radi stjecanja dobitka za svoje članove i naloženo da možebitan dobitak ostvaren obavljanjem drugih djelatnosti, koristi jedino za obavljanje i unaprjeđivanje djelatnosti udruge, kojima postiže vlastite ciljeve utvrđene statutom.

Pače, obavlja li udruga djelatnosti koje nisu u skladu s ciljevima utvrđenim statutom kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 kuna, a odgovorna osoba udruge novčanom kaznom od 500 do 5.000 kuna (članak 39. Zakona o udrugama).

III. JAVNOST RADA KLUBA (DRUŠTVA-UDRUGE)

Članak 12.

Djelovanje Kluba (ili »Društva«, ili »Udruge«, ili skraćeni naziv) i rad svih njegovih tijela su javni i utemeljeni na demokratskim načelima.²⁰

Klub (Društvo-Udruga ili skraćeni naziv) javnost rada osigurava otvorenošću sjednica svojih tijela, obavještavanjem javnosti putem web-stranice, sredstava javnog priopćivanja, glasila, izvještavanjem saveza i zajednica tehničke kulture u koje je udružen, Hrvatske zajednice tehničke kulture – poglavito za evidencije u sklopu informacijskog sustava tehničke kulture od interesa za Republiku Hrvatsku, te izvještavanjem državnih tijela.

Članak 13.

Klub (Društvo-Udruga) članove o svom djelovanju i o radu svojih tijela izvješćuje pisanim izvještajima o značajnim događajima, u zasjedanju Skupštine, neposrednim priopćivanjem i odgovorima na upite, omogućivanjem uvida u izvještaje i zapisnike sjednica tijela Kluba, putem sredstava javnog priopćivanja, web-stranice ili na druge pogodne načine.

Članak 14.

Klub (Društvo-Udruga) može javnost sa sjednica tijela isključiti ili uskratiti obavijesti i uvid u spise samo u slučajevima: zaštite podataka koji su zakonom određeni službenom ili drugom tajnom; razmatranja planova i programa Kluba čije bi javno obznajivanje moglo ugroziti interese obrane i sigurnosti Republike Hrvatske; stegovnog postupka zbog teške povrede javnog morala, te zatraži li to nadležno državno odvjetništvo ili sud.

Odluka o isključivanju javnosti, osim u slučaju razmatranja pitanja važnih za obranu i sigurnost Republike Hrvatske i kada to izričito zatraži nadležno državno odvjetništvo ili sud, ne odnosi se na predstavnike zajednice i saveza udruga u koje je Klub (Društvo-Udruga) udružen.²¹

²⁰ Javnost rada udruge propisana je člankom 9. Zakona o udrugama (Zakon o tehničkoj kulturi ju ne uređuje). Ta se odredba ne razlikuje od primjenjivanog rješenja po kojem je udruga dužna obavještivati članstvo o svojem radu i djelovanju na način određen statutom. Međutim, kako je stavicima 1. i 2. istog članka udruga obvezana statutom i općim aktima urediti javnost svoga rada i obaviještenost svojih članova, materiju je valjalo iscrpno urediti, i to bez obzira što više nema izričite zakonske odredbe o isključivanju javnosti.

²¹ Hrvatska zajednica tehničke kulture, kao najviše nacionalno tijelo tehničke kulture Republike Hrvatske ustanovljeno Zakonom o tehničkoj kulturi (članak 25. stavak 6. i članci 30. i 31.) i nacionalni strukovni savezi tehničke kulture svoje su statute i odluke o članstvu oblikovali na taj način.

IV. ČLANSTVO,²² PRAVA I OBVEZE ČLANOVA

1. Članstvo u Klubu (Društvu-Udrugi)

Članak 15.

Članom Kluba (Društva-Udruge) može, pod jednakim uvjetima utvrđenim ovim Statutom, postati svaki državljanin Republike Hrvatske bez obzira na rasu, spol, spolnu orijentaciju, nacionalnost, vjeru, društveni položaj, političko ili drugo uvjerenje.

Strani državljanin može postati članom ako mu je odobreno trajno nastanjenje ili izdana poslovna viza ili je na produženom boravku u Republici Hrvatskoj dulje od jedne godine i ako država čiji je državljanin to dopušta građanima Republike Hrvatske.²³

Osobe iz stavka 1. i 2. mogu postati članom Kluba (Društva-Udruge) ako prihvate ovaj Statut, prava i obveze što iz njega proizlaze a pod uvjetima i na način utvrđene za pojedine kategorije članova.

²² Članovima udruge tehničke kulture mogu biti samo građani, kako stoji u članku 5. stavak 1. Zakona o tehničkoj kulturi. To je sukladno Zakonu o udrugama: iako člankom 4. stavak 1. udruživanje dopušta i pravnim osobama, on udruga ga statutom može ograničiti samo na građane. Kuo je zakonski propis o ograničavanju prava uvijek jači od pravila udruge građana, a nakon donošenja Zakona o udrugama i dalje su na snazi odredbe Zakona o tehničkoj kulturi o članovima udruge, ostaje na snazi rečeno ograničenje.

U svezi s tim nužna su pojašnjenja i obavijesti. Iz sravnjivanja rješenja Zakona o udrugama i Zakona o tehničkoj kulturi, te mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske s nadnevkom 23. srpnja 1997. (Klasa: 230-01/97-01/01; Urbroj: 50501-97-649), razvidno je da se u tehničkoj kulturi primjenjuju rješenja Zakona o tehničkoj kulturi osim o pitanjima koja njime nisu uređena, ili su Zakonom o udrugama uređena drugačije nego Zakonom o tehničkoj kulturi, **a pod uvjetom da se ta drugačija rješenja ne odnose na pitanja iz članka 1. stavak 1. Zakona o udrugama.** Naime, prema mišljenju Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske na osnivanje, ustroj, registraciju, pravni položaj i prestanak udruge, saveza i zajednica tehničke kulture, te Hrvatske zajednice tehničke kulture **primjenjuju se** odredbe Zakona o tehničkoj kulturi.

Mišljenje Ureda za zakonodavstvo glasi: »1. Prema odredbi članka 1. Zakona o udrugama 'Ovim se Zakonom uređuje osnivanje, ustroj, pravni položaj i prestanak udruge te registracija i prestanak djelatnosti stranih udruge, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.'. Ova odredba znači da ako je neko od ovih pitanja uređeno nekim posebnim zakonom kojim se uređuju pojedine vrste udruge, primjerice, Zakonom o tehničkoj kulturi ili Zakonom o športu ('Narodne novine', broj 60/92, 25/93 i 11/94) ili Zakonom o Hrvatskom autoklubu ('Narodne novine', broj 2/94), onda se primjenjuju odredbe posebnog zakona.

Kada se radi o odnosu odredbe članka 2. Zakona o udrugama i odredbi članka 5. i 6. Zakona o tehničkoj kulturi, onda odredba članka 2. Zakona o udrugama pojam udruge tehničke kulture određuje generički, a odredbe članka 5. i 6. Zakona o tehničkoj kulturi određuju pojam jedne specifične vrste udruge, udruge tehničke kulture. Ako je ispravno, naše naprijed izraženo shvaćanje, onda, pravni položaj udruge, uključujući i udruge tehničke kulture je istovjetan (to su neprofitne pravne osobe), i nema bitne razlike u osnovnim pitanjima koja se tiču udruge tehničke kulture u odnosu na udruge iz Zakona o udrugama. Primjerice, prema odredbi članka 5. Zakona o tehničkoj kulturi, udruge tehničke kulture su oblik 'slobodnog udruživanja građana', što znači da njihovi osnivači, ni nakon stupanja na snagu Zakona o udrugama, ne mogu biti pravne osobe.«

Zato odredbu članka 10. Zakona o udrugama, koja uređuje tko može biti osnivač udruge, u slučaju udruge tehničke kulture valja tumačiti: **udrugu tehničke kulture mogu osnovati najmanje tri poslovno sposobna državljanina Republike Hrvatske među kojima mogu biti i stranci** pod uvjetom da im je odobreno trajno nastanjenje ili izdana poslovna viza ili su na produženom boravku dulje od jedne godine u Republici Hrvatskoj (vidjeti odredbe Zakona o kretanju i boravku stranaca, Narodne novine, broj 53/1991., 22/1992. - ispr. 26/1993. i 29/1994.) i da su građani one države koja tu mogućnost dopušta državljanima Republike Hrvatske.

²³ Zbog načela recipročnosti članom udruge više ne može biti osoba bez državljanstva.

Članak 16.

Član Kluba (Društva-Udruge) može imati sljedeći status:

1. redoviti član
2. mladi član
3. podupirući član
4. počasni odnosno zaslužni član.²⁴

Redovitim članom može postati svaki poslovno sposoban građanin iz članka 15. ovoga Statuta²⁵, ako se s tim složi Izvršni (Upravni) odbor Kluba.

Mladim članom može postati svaka osoba mlađa od 18 godina.

Podupirućim članom postaje građanin odlukom Izvršnog odbora koji redovito novčano ili drukčije materijalno podupire ili značajnom jednokratnom potporom (donacijom) pomogne razvoj Kluba (Društva-Udruge) i izvođenje programa, ako se prethodno s tim suglasi.

Počasnim (zaslužnim) članom može biti proglašen građanin koji je izuzetno zaslužan za djelovanje, razvitak i postizanje ciljeva Kluba (Društva-Udruge), _____ (upisati granu-e djelatnosti udruge) i tehničke kulture. Počasnog člana proglašava Skupština Kluba (Društva-Udruge) temeljem njegovog prethodnog pristanka i na prijedlog Izvršnog (Upravnog) odbora. Status počasnog člana ne može se izgubiti.

Članak 17.

Osoba koja želi postati članom Kluba (Društva-Udruge) podnosi:

- vlastoručno potpisanu pristupnicu,
- dokaz o državljanstvu.

Članom Kluba (Društva-Udruge) postaje se upisom u Matičnu knjigu (Popis članova)²⁶ i Spomenicu²⁷ Kluba (Društva-Udruge), koje vodi tajnik Kluba (Društva-Udruge).

²⁴ Postoje i drugi statusi. Primjerice, novoosnovana udruga može uvesti status »član utemeljitelj« (osnivač), koji se stječe vlastoručnim potpisom u popis osnivača udruge. Bitno je, međutim, sljedeće: članom udruge može biti i punoljetna osoba s ograničenom poslovnom sposobnošću ali one može imati status punopravnog člana, tj. odlučivati u tijelima udruge. Status punopravnog člana ima jedino redoviti član, a svi ostali (mladi, podupirući i počasni) su nominalni članovi (sukladno članku 4. stavak 2. Zakona o udrugama).

²⁵ Poslovno sposobnom osobom drži se osoba koja je navršila 18 godina života kojoj pravomoćnom odlukom nije umanjena (osobe s ograničenom poslovnom sposobnošću) ili oduzeta poslovna sposobnost, ali i osobe mlađe od 18 godina koje su temeljem suglasnosti sklopile brak (vidjeti Obiteljski zakon).

²⁶ Pojam *matična knjiga* predložen je jer se u ispravu unose svi bitni podaci o članovima. Obveza vođenja popisa članova propisana je člankom 4. stavak 3. Zakona o udrugama. U protivnom udruga će biti kažnjena od 1.000 do 10.000 kuna, a odgovorna osoba udruge od 500 do 5.000 kuna (članak 39. Zakona o udrugama).

²⁷ Vođenje Spomenice ničim nije propisano, nego je to praksa određenog broja tzv. »starih« klubova utemeljenih prije Drugoga svjetskog rata. Hrvatska zajednica tehničke kulture drži korisnim da se taj lijepi običaj, presudan za uvid u ključne događaje i osobe udruge, uvriježi.

Članovima Kluba (Društva-Udruga) izdaje se članska iskaznica čiji izgled, sadržaj i način izdavanja utvrđuje Izvršni (Upravni) odbor posebnom odlukom.

Alternativa 1. za stavak 1.

Riječi »Matična knjiga« zamjenjuju se riječima »Popis članova« (izvorna formulacija u Zakonu o udrugama).

Alternativa 2. za stavak 1.

Brišu se riječi »i Spomenicu«.

Alternativa 3. za stavak 1.

Riječi »Matična knjiga« zamjenjuju se riječima »Popis članova« a brišu riječi »i Spomenicu«.

Alternativa 4.

Unosi se novi stavak 2., koji glasi: »Za osobe mlađe od 18 godina pristupnicu supotpisuje jedan od roditelja ili skrbnik.«²⁸, a sadašnji stavak 2. postaje stavak 3. itd.

2. Prava i obveze članova

Članak 18.

Prava i obveze članova jesu:

- bavljenje _____ (upisati područje-granu djelatnosti udruge) koristeći imovinu i stručnu pomoć Kluba (Društva-Udruge) a u skladu s odlukama Izvršnog (Upravnog) odbora;
- sudjelovanje u ostvarivanju programa rada i djelatnosti, te ciljeva Kluba (Društva-Udruge) i u rješavanju drugih pitanja od zajedničkog interesa;

²⁸ Pravo građanina na slobodno udruživanje u klub ne može se, u principu, ničim uvjetovati, osim općim zakonskim ograničenjima, podvrgavanjem općim pravilima kluba i spremnošću članova (odatle diskrecijsko pravo odlučivanja) da ga prime u članstvo. Međutim, kada se radi o području u kojem postoje zdravstvene i psihičke kontraindikacije ili visoko rizični ambijenti koji mogu biti opasni po zdravlje i život (na pr., u padobranstvu, zrakoplovnom jedrilicarstvu i ronilaštvu) udruga postupa sukladno poznatim normama (obvezan liječnički pregled) i za članove mlađe od 18 godina može tražiti da pristupnicu supotpíše roditelj ili skrbnik.

U povijesti hrvatskih udruga tehničke kulture poznati su, također, primjeri u kojima je stjecanje statusa redovitog člana bilo uvjetovano prethodnim šestomjesečnim stažiranjem i praćenjem rada, te obvezom da prije donošenja odluke o prijemu na oglasnoj ploči budu jedan mjesec istaknuta imena predloženika s mogućnošću da svaki redoviti član udruge uskrati svoju suglasnost za prijam određene osobe.

- skrb o razvitku, unaprjeđenju i promicanju Kluba (Društva-Udruge);
- dobivanje obavijesti o radu Kluba (Društva-Udruge);
- iznošenje mišljenja i prijedloga za učinkovitije ostvarivanje ciljeva i zadaća, te pokretanje rasprave o djelatnosti i radu Kluba (Društva-Udruge);
- stjecanje priznanja i nagrada za svoj rad;
- pridržavanje Statuta i drugih akata Kluba (Društva-Udruge), te pisanih i uobičajenih pravila rada i kodeksa ponašanja u _____ (upisati područje rada udruge);
- odgovorno provođenje odluka i zaključaka tijela Kluba (Društva-Udruge) i preuzetih obveza;
- čuvanje, podizanje i zaštita ugleda i interesa Kluba (Društva-Udruge);
- redovito plaćanje članarine;
- čuvanje imovine Kluba (Društva-Udruge).

Redoviti član ima pravo, u skladu s odredbama ovoga Statuta, sudjelovati u upravljanju Klubom (Društvom-Udrugpm), te birati i biti biran u tijela Kluba (Društva-Udruge).²⁹

Podupirući i počasni članovi sudjeluju u radu u dogovoru s Izvršnim (Upravnim) odborom.

Prava i obveze stječu se danom prijama u članstvo.

Članak 19.

Redoviti i mladi članovi plaćaju članarinu, čiji iznos određuje Izvršni (Upravni) odbor krajem godine za iduću kalendarsku godinu.

3. Stegovna odgovornost članova

Članak 20.

Članu(ici) Kluba (Društva-Udruge) mogu se zbog povrede zakonskih propisa i ovoga Statuta, djelovanja protivnog ciljevima i zadaćama (Društva-Udruge), nanošenja štete interesima Kluba (Društva-Udruge), narušavanja ugleda drugih članova, te neopravdanog neispunjenja članskih obveza, na prijedlog Nadzornog odbora, ili najmanje tri člana Skupštine ili najmanje tri člana Izvršnog odbora, izreći ove stegovne mjere (kazne):

1. opomena;
2. uskrata prava sudjelovanja u radu Kluba-Društva-Udruge (suspenzija);
3. isključenje iz članstva Kluba (Društva-Udruge).³⁰

²⁹ Zakon o tehničkoj kulturi ne sadrži odredbe o pravima i obvezama članova, a temeljem članka 4. stavci 1. i 2. Zakona o udrugama u pravima se razlikuju dvije vrste članova. Sva prava, pod jednakim uvjetima utvrđenim statutom, imaju samo članovi koji su poslovno sposobni državljani Republike Hrvatske ili stranci koji ispunjavaju uvjete iz ovoga statuta, odnosno punopravni ili redoviti članovi. Tzv. nominalni članovi, odnosno osobe bez poslovne sposobnosti (djeca i mladež) ili s ograničenom poslovnom sposobnošću, te podupirući i počasni članovi nemaju pravo sudjelovanja u odlučivanju tijela udruge, a time niti pravo da biraju i budu birani u tijela udruge.

Izricanju odluke o uskrati prava i isključenju iz članstva prethodi pismeno upozorenje, kojim se članu(ici) ukazuje na nedostatke u radu i predlažu mjere i rokovi za njihovo otkanjanje, a može se tražiti i pismeno očitovanje člana(ice).

Sve stegovne mjere, osim isključenja, izriče Sud časti većinom glasova ukupnoga broja svojih članova.

Alternativa

U stavku 3. riječi »Suda časti« zamjenjuju se riječima »Stegovnog suda«.³¹

Članak 21.

Opomena je najblaža stegovna mjera, koja se izriče ako član(ica):

1. teže povrijedi Statut i odredbe općih akata Kluba (Društva-Udruge);
2. svojim djelovanjem nanese težu štetu interesima i ugledu Kluba (Društva-Udruge);
3. ne provodi odluke Skupštine i zaključke tijela Kluba (Društva-Udruge) i djeluje protivno njima;
4. ne ispunjava preuzete i/ili ugovorene financijske i druge obveze;
5. nakon upozorenja ne uskladi svoje ponašanje s aktima i odlukama Kluba (Društva-Udruge).

Odluka o izricanju opomene obvezno sadrži:

1. popis nedostataka u radu člana(ice) s razlozima zbog kojih je opomena izrečena;
2. utvrđenu odgovornost i što član(ica) treba poduzeti, te
3. rok u kojem član(ica) ima poduzeti korake iz točke 2. i o tome izvijestiti Sud časti.

Članak 22.

Uskrata prava sudjelovanja u radu Kluba-Društva-Udruge izriče se članu(ici), koji nakon izricanja opomene iz razloga propisanih člankom 21. ovoga Statuta ne ukloni nedostatke i ne prekine ponašanje zbog kojega je opomenut(a) i ugrozi ostvarivanje programa Kluba.

³⁰ Alinejama 3. i 4. stavka 4. članka 11. Zakona o udrugama propisano je da statut udruge »može sadržavati odredbe« o »rješavanju sporova i sukoba interesa unutar udruge« i »stegovnoj odgovornosti članova« što ne uređuje Zakon o tehničkoj kulturi. Zato je valjalo propisati obaveze članova, postupak koji će se provoditi radi utvrđivanja stegovne odgovornosti i mjere koje se izriču za pojedine povrede. Mjere koje se za pojedine povrede mogu izreći uređene su člancima 21.-23. ovoga predložka, a postupak radi utvrđivanja stegovne odgovornosti razrađen je u dijelu predložka »VI. Upravljanje Klubom (Društvom-Udrugom) i tijela Kluba (Društva-Udruge)«, i to u odjeljku »Sud časti«. Iskustvo nakon donošenja Zakona o udrugama 1997. godine uputilo je na nužnost cjelovitog uređivanja stegovne odgovornosti članova statutom.

³¹ Primjerenije je da o članskim sporovima i poštivanju pravila udruge i kodeksa djelatnosti rješava sud časti.

Uskrata prava sudjelovanja u radu Kluba (Društva-Udruge) traje dok član(ica) na ukloni nedostatke ili ne ispuni obveze zbog čijeg je nepoštivanja izrečena, a najdulje dvije godine.

Suspenzija podrazumijeva uskratu prava sudjelovanja u odlučivanju tijela Kluba (Društva-Udruge), te u programima i manifestacijama u zemlji i inozemstvu koje priprema i izvodi Klub (Društvo-Udruga) ili drugi priređivači za koje Klub odabire sudionike.

Član(ica) kojem je izrečena suspenzija ima pravo žalbe Skupštini Kluba. Žalba se podnosi u roku od 15 dana po primitku odluke, a Skupština se o njoj mora očitovati u prvom redovitom ili u izvanrednom zasjedanju, ali najkasnije tri mjeseca od zaprimanja žalbe.

Članak 23.

Isključenje iz članstva najteža je i krajnja stegovna mjera koja se članu(ici) može izreći zbog:

1. trajnijeg djelovanja protivno odredbama Statuta, drugih akata i programa Kluba (Društva-Udruge);
2. nanošenja teške štete interesima i ugledu Kluba (Društva-Udruge);
3. nanošenja materijalne štete Klubu (Društvu-Udruzi) i njegovim članovima.

Odluku o isključenju iz članstva donosi Skupština na prijedlog Izvršnog odbora ili Suda časti. Prijedlog za isključenje je utvrđen kada predlagatelj pruži iscrpno obrazloženje i nepobitne dokaze da su nastupili uvjeti iz prethodnog stavka te ako se za nj izjasne dvije trećine ukupnoga broja članova Izvršnog odbora ili Suda časti.

Skupština odluku donosi tajnim glasovanjem dvotrećinskom većinom ukupnoga broja članova. Odluka Skupštine Kluba (Društva-Udruge) o isključenju je konačna.

4. Prestanak članstva

Članak 24.

Osim isključenjem, članstvo u Klubu (Društvu-Udruzi) prestaje:

1. prestankom djelovanja Kluba (Društva-Udruge),
2. svojevolumnim istupom,
3. brisanjem.

Do prestanka članstva svojevolumnim istupom dolazi temeljem pisane izjave člana.

Brisanjem članstvo prestaje uslijed neplaćanja članarine do kraja prvog tromjesečja u godini i uslijed smrti.

V. UNUTARNJI USTROJ KLUBA (DRUŠTVA-UDRUGE)³²

Članak 25.

Klub (Društvo-Udruga) radi učinkovitog ostvarivanja ciljeva utvrđenih ovim Statutom, a osobito radi obavljanja djelatnosti kojima se njeguju stvaralačke sposobnosti mladih i potpunije zadovoljavaju osobni interesi građana i javne potrebe, pod uvjetima propisanim zakonom može ustanoviti trajnije ustrojstvene oblike djelatnosti, i to sekcije, školu (na pr., zimsku, ljetnu), centar tehničke kulture i druge oblike djelovanja kojima članovi i drugi građani zadovoljavaju svoje potrebe i unaprijeđuju djelatnost Kluba (Društva-Udruge).³³

Ciljevi i zadaće, djelokrug rada, ustroj, sredstva i druga pitanja od značaja za rad ustrojstvenih oblika iz prethodnog stavka utvrđuju se aktom o njihovu osnivanju.

Ustrojstveni oblik (ne)ima svojstvo pravne osobe i predstavlja ga njegov/a predsjednik(ca).

Alternativa

Članak se modificira ili briše, ovisno o dugoročnijim ciljevima i mogućnostima udruge.

Članak 26.

S dragovoljnim oblicima izvannastavnih tehničkih i srodnih aktivnosti mladih u školama Klub (Društvo-Udruga) može ostvarivati programsko i ustrojstveno zajedništvo.

Alternativa

Članak se, zbog nesukladnosti s dugoročnijim planovima i mogućnostima udruge, briše.

³² Uređivanje unutarnjeg ustroja udruge važna je novina. Zakonom o tehničkoj kulturi udrugama je prepušteno da statutom i drugim aktima samostalno urede svoje ustrojstvo (time i ustrojstvene oblike). Međutim, taj se Zakon u članku 5. stavak 2. i članku 31. stavak 1. poziva na opći zakon kojim tu materiju uređuje, pa je nužno primijeniti članak 7. stavak 3. Zakona o udrugama. Njime je udruzi dopušteno (tj. ona to ne mora) imati pojedine ustrojstvene oblike (podružnice, ogranke, klubove i sl.). Ti oblici mogu čak imati svojstvo pravne osobe ako je to određeno statutom. Kako se na njih primjenjuju odredbe istog Zakona, moraju se predvidjeti statutom.

Ako ustrojstveni oblik ima svojstvo pravne osobe on se upisuje u Registar udruga, te se na nj odnose obveze prijave tijelu državne uprave kao i za udruhu.

Udruga koja u pravnom prometu rabu podatke o promjenama ili postupa po promjenama prije nego što su upisane u Registar udruga (članak 19. stavak 5.) kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 kuna, a odgovorna osoba udruge kaznom od 500 do 5.000 kuna (članak 39. Zakona o udrugama).

³³ Uvjeti udruge za obavljanje poslova obrazovanja ili osposobljavanja za stjecanje izvanškolskih tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina po čijem uspješnom završetku polaznici stječu uvjerenje o svladanom programu, za izvođenje nastavnih i izvannastavnih programa za osnovne i srednje škole, te stručna sprema osoba koje obnašaju te poslove (članci 7. i 8. Zakona o tehničkoj kulturi) propisani su Pravilnikom o uvjetima za obavljanje djelatnosti tehničke kulture (Narodne novine, broj 31/1994.). Bitni su za izvođenje obrazovnih programa i osnivanje centra tehničke kulture. Započne li udruhu takvu djelatnost mimo propisanih uvjeta i izda uvjerenje protivno odredbama Zakona o tehničkoj kulturi, kaznit će se kaznom od 400 do 800 DEM u kunsjoj protuvrijednosti a odgovorna osoba udruge kaznom od 100 do 500 DEM u kunsjoj protuvrijednosti. Za opetovani prekršaj uz naplatu kazne udruhu će se oduzeti dozvola za obavljanje djelatnosti u trajanju do šest mjeseci, a za treći put učinjen prekršaj izreći će se kazna trajnog oduzimanja dozvole (članak 41. Zakona o tehničkoj kulturi).

VI. UPRAVLJANJE KLUBOM (DRUŠTVOM-UDRUGOM) I TIJELA

1. Zajedničke odredbe

Članak 27.

Klubom (Društvom-Udrugom) upravljaju redoviti članovi, i to: neposrednim osobnim izjašnjavanjem u Skupštini, posredno preko izabраниh članova u druga tijela Kluba-Društva, iniciranjem razmatranja određenih pitanja tijelima Kluba-Društva i na druge načine utvrđene ovim Statutom.

Članak 28.

Tijela upravljanja i nadzora Kluba (Društva-Udruge) jesu:³⁴

1. Skupština,
2. Izvršni odbor,
3. Nadzorni odbor,
4. Sud časti (Stegovni sud).

2. Skupština Kluba (Društva-Udruge)

Članak 29.

Skupština je najviše tijelo upravljanja Klubom (Udrugom), a tvore je redoviti članovi.

Skupština radi u sjednici, koja može biti redovita, izborna i izvanredna.

Redovito zasjedanje održava se prema potrebi, a najmanje jednom godišnje.

³⁴ Zakon o udrugama **ne mijenja sustav upravljanja udrugama tehničke kulture**. Prema članku 5. stavak 2. Zakona o tehničkoj kulturi udruga uređuje upravljanje »statutom i drugim aktom u skladu sa zakonom i drugim propisima«, a člankom 6. stavak 1. Zakona o udrugama propisano da članovi upravljaju radom udruge neposredno ili putem svojih izabраниh predstavnika, tj. određeni opći minimalni okviri i udruge samostalno uređuju druga pitanja. Udruga obvezno ima skupštinu kao najviše tijelo (stavak 3.) i jednu ili više fizičkih osoba za zastupanje (stavak 6.), a može imati i druga tijela ali ih mora utvrditi statutom (stavak 5.). Skupština može imati i drukčiji naziv (stavak 4.). S obzirom da sukladno članku 32. Zakona o tehničkoj kulturi zajednicama, savezima i Hrvatskom zajednicom tehničke kulture upravlja skupština i da oni statutom uređuju svoje ustroj i druga pitanja rada i zadaća, njihova su rješenja – dakako, vodeći računa o razlikama – protegnuta i na udruge tehničke kulture.

O možebitnim nazivima umjesto imena »skupština« vidjeti bilješku 15. na str. 5., za sud časti bilješku 31. na str. 14., a za izvršni odbor bilješka 12. na str. 4. Naposljetku, neke su udruge umjesto naziva nadzorni odbor koristile ime »kontrolna komisija«, posve rogovatnu i bespotrebnu tuđicu.

Izborna zasjedanje održava se svake četvrte (druge) godine, a izvanredno kada za to postoje važni razlozi.

Članak 30.

Redovitu sjednicu Skupštine saziva predsjednik(ca) Kluba (Društva-Udruge) kada to prosudi potrebnim ili na temelju zaključka Izvršnog odbora, dostavljanjem pisanog poziva.

Poziv na redovito zasjedanje Skupštine mora sadržavati dan, mjesto i vrijeme održavanja sjednice, te prijedlog dnevnoga reda. Uz poziv se dostavljaju i materijali o pitanjima na dnevnom redu.

Poziv se dostavlja članovima Skupštine najkasnije osam dana prije održavanja sjednice.

Zasjedanje Skupštine je javno i osim članova Kluba (Društva-Udruge) mogu mu nazočiti predstavnici vlasti i gosti, koje poziva predsjednik/ca Kluba (Društva-Udruge).

Članak 31.

Izvanrednu sjednicu Skupštine može sazvati predsjednik(ca) Kluba (Društva-Udruge) na vlastiti poticaj, na zahtjev Izvršnog ili Nadzornog odbora ili na pisani zahtjev najmanje jedna trećina članova Kluba (Društva-Udruge). U zahtjevu za sazivanje Skupštine predlagatelji su obvezni predložiti dnevni red sjednice.

Ako predsjednik(ca) ne sazove sjednicu Skupštine u roku od 30 dana od zaprimljenog zahtjeva predlagatelja iz prethodnog stavka, sjednicu mogu sazvati predlagatelji.

Sazivači izvanredne sjednice Skupštine dužni su u poziv uvrstiti prijedlog dnevnoga reda, te odrediti dan, mjesto i vrijeme održavanja sjednice.

U izvanrednoj sjednici Skupština razmatra samo ona pitanja zbog kojih je sazvana.

Članak 32.

Skupštinom predsjedava predsjednik(ca) Kluba (Društva-Udruge), a u njegov(zin)oj odsutnosti Skupština na početku zasjedanja javnim glasovanjem određuje osobu koja će predsjedati sjednicom.

Izbornu skupštinu vodi dvočlano radno predsjedništvo koje na prijedlog predsjednika(ce) biraju nazočni članovi.

Predloženičke za članove tijela upravljanja ističe radno predsjedništvo.

O radu sjednice vodi se zapisnik koji se trajno čuva u pismohrani Kluba (Društva-Udruge).

Članak 33.

Skupština pravovaljano odlučuje ako sjednici pribiva više od polovice članova Skupštine.

Ako Skupština nema kvorum iz prethodnog stavka, Skupština može, nakon jednog sata čekanja pozvanih članova, početi s radom i donositi pravovaljane odluke ukoliko je nazočna najmanje trećina članova Skupštine.

Skupština donosi odluke natpolovičnom većinom nazočnih članova Skupštine, i to javnim glasovanjem, osim u slučaju kada je ovim Statutom određena druga većina ili Skupština odluči da o pojedinom pitanju glasuje tajno.

Članak 34.

Skupština Kluba (Društva-Udruge):

- donosi i mijenja Statut, poslovnik o svome radu i druge akte utvrđene Statutom;
- utvrđuje ciljeve i politiku razvitka Kluba (Društva-Udruge);
- donosi i mijenja Program rada i godišnji financijski plan Kluba (Društva-Udruge);
- razmatra i usvaja izvještaje o radu i godišnji financijski izvještaj Kluba (Društva);
- bira i razrješuje predsjednika(cu) i potpredsjednika(cu) Kluba (Društva-Udruge);
- bira i razrješuje dužnosti članove Izvršnog odbora, Nadzornog odbora i Suda časti;
- prema potrebi osniva i imenuje radna tijela Kluba (Društva), te im utvrđuje zadaće;
- odlučuje o članstvu Kluba (Društva-Udruge) u savezima i zajednicama udruga te bira i razrješuje zastupnike odnosno predstavnike Kluba u njima;
- odlučuje o žalbama članova protiv odluka Suda časti;
- proglašuje počasne članove Kluba (Društva-Udruge);
- odlučuje o prestanku postojanja i rada Kluba (Društva-Udruge) dvotrećinskom većinom ukupnoga broja članova Skupštine;
- obavlja i druge poslove iz svog djelokruga određene zakonom i Statutom, koje Statutom ili odlukom nije stavila u nadležnost Izvršnog odbora ili drugog tijela.

3. Izvršni odbor

Članak 35.

Izvršni odbor je izvršno tijelo Skupštine Kluba (Društva-Udruge), koje obnaša svoje poslove utvrđene ovim Statutom između zasjedanja Skupštine.

Članak 36.

Izvršni odbor tvori pet članova: predsjednik, potpredsjednik i tri člana od kojih je jedan tajnik, drugi rizničar a treći voditelj stručnog rada.

Potpredsjednik i tri člana Izvršnog odbora biraju se, na prijedlog predsjednika/ce Kluba (Društva-Udruga), iz reda viđenih redovitih članova Kluba (Društva-Udruga), na vrijeme od četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Alternativa 1.

Broj članova Izvršnog odbora ovisi o brojnosti redovitih članova. Najmanji mogući broj članova iznosi tri, a poželjno je da Izvršni odbor nema više od sedam članova. Udruge koje imaju manje od 25 redovitih članova nemaju potrebu izbora potpredsjednika.

Alternativa 2.

Ako je stavkom 4. članka 29. ovog Statuta utvrđeno da se izborna zasjedanje održava svake druge godine, onda se u stavku 2. ovoga članka riječ »četiri« zamjenjuje riječju »dvije«.

Članak 37.

Izvršni odbor radi i odlučuje u sjednicama koje održava po potrebi, a najmanje četiri puta godišnje.

Izvršni odbor saziva i njime rukovodi predsjednik(ca) Kluba (Društva-Udruga), a u slučaju njegove(zine) spriječenosti potpredsjednik(ca). Predsjednik(ca) saziva sjednicu Izvršnog odbora po svojoj odluci ili kada to zatraži Nadzorni odbor ili tajnik(ca).

Izvršni odbor odlučuje većinom glasova svih članova(ca). O postupovnim pitanjima odlučuje većinom glasova nazočnih članova ako sjednici pribiva natpolovičan broj članova.

Izvršni odbor donosi odluke javnim glasovanjem, osim kada odluči da o pojedinom pitanju glasuje tajno.

O sjednicama Izvršnog odbora vodi se zapisnik. Zapisnik vodi tajnik(ca), a supotpisuju ga tajnik i predsjednik Kluba (Društva-Udruga).

Zaključci se stavljaju na oglasnu ploču i šalju članovima Izvršnog i Nadzornog odbora.

Alternativa za stavak 2.

Ako udruga nema potpredsjednika, riječ »potpredsjednik(ca)« na kraju prve rečenice stavka 2. zamjenjuju se riječima »član Izvršnog odbora kojega ovlasti predsjednik(ca)«.

Članak 38.

Izvršni odbor:

- ustrojava i vodi rad i poslovanje Kluba (Društva-Udruga) između sjednica Skupštine;
- skrbi o izvršenju Programa rada i provedbi odluka Skupštine Kluba (Društva-Udruga);
- ustrojava tečajeve, škole, natjecanja, izložbe i druge aktivnosti, te odlučuje o sudjelovanju članova na natjecanjima i manifestacijama;
- utvrđuje prijedlog Statuta i drugih akata, te Programa rada što ih donosi Skupština;
- upravlja imovinom Kluba (Društva) i utvrđuje prijedlog financijskog plana i izvještaja;
- odlučuje o zaključivanju pravnih poslova u ime Kluba (Društva-Udruga);
- imenuje i razrješuje profesionalnog tajnika Kluba (Društva-Udruga);
- priprema materijale i podnosi izvještaje o radu Skupštini Kluba (Društva-Udruga);
- razmatra rad predstavnika u zajednicama, savezima i drugim udrugama;
- odlučuje o visini upisnine i članarine, te o visini nagrada i naknada;
- donosi akte koji nisu u nadležnosti Skupštine;
- djeluje kao savjetodavno tijelo predsjednika(ce) Kluba (Društva-Udruga);
- predlaže počasne članove Kluba (Društva-Udruga);
- imenuje radna tijela prema potrebi i određuje im zadatke;
- donosi odluku o računopolagatelju;
- rješava pitanja koja nisu predviđena ovim Statutom i o tome izvještava Skupštinu na njenoj prvoj idućoj sjednici;
- obavlja i druge poslove utvrđene Statutom, drugim aktima i koje mu povjeri Skupština.

Izvršni odbor podnosi Skupštini godišnji izvještaj o svom radu.

Alternativa

Ako Klub (Društvo-Udruga) nema profesionalnog tajnika u stavku 1. briše se alineja 7.

Članak 39.

Članovi Izvršnog odbora zajednički odgovaraju za njegov rad Skupštini, a pojedinačno za svoj rad i rad Izvršnog odbora u granicama povjerenih im ovlasti i dužnosti, Skupštini i Izvršnome odboru.

Izvršni odbor i svaki njegov član(ica) mogu podnijeti ostavku ili biti opozvani člana prije isteka mandata na koji su birani.

Pojedini/a član(ica) Izvršnog odbora i Odbor u cjelini mogu opozvani ako:

- ne ispunjavaju ovim Statutom i odlukama Skupštine utvrđene obveze;
- postupaju protivno odredbama ovoga Statuta i politici koju je utvrdila Skupština.

Opoziv člana(ice) Izvršnog odbora Skupštini može predložiti Izvršni odbor, predsjednik(ca) Kluba (Društva-Udruga) ili najmanje pet članova Skupštine.

Postupak opoziva isti je kao i postupak izbora.

U slučaju opoziva ili ostavke predsjednika(ce) Kluba (Društva-Udruge), ostavku podnose svi članovi Izvršnog odbora.

Pojedinom članu(ici) Izvršnog odbora prestaje dužnost odlukom Skupštine ako izgubi svojstvo člana Kluba (Društva-Udruge).

Alternativa

Stavak 6. se briše ako se Izvršni odbor ne bira na prijedlog predsjednika Kluba (članak 36. stavak 2. Statuta).

4. Nadzorni odbor

Članak 40.

Nadzorni odbor prati i nadzire rad, poslovanje i raspolaganje imovinom Kluba (Društva-Udruge) te skrbi o zaštiti pravilnosti poslovanja Kluba (Društva-Udruge).

Nadzorni odbor ima predsjednika(cu) i dva člana koje iz svog sastava predlaže i bira te razrješuje Skupština. Član(ica) Nadzornog odbora istodobno ne može biti član(ica) Izvršnog odbora.

Mandat predsjednika(ce) i članova Nadzornog odbora traje četiri godine i mogu biti ponovo birani.

Predsjednik(ca) i članovi(ice) Nadzornog odbora mogu biti opozvani pod uvjetima i na način opoziva članova(ica) Izvršnog odbora.

Članak 41.

Nadzorni odbor prati i nadzire:

- provođenje Statuta i drugih općih akata te odluka tijela Kluba (Društva-Udruge),
- odgovorno i gospodarski svrsishodno raspolaganje imovinom Kluba (Društva-Udruge).

Nadzorni odbor radi u sjednicama koje saziva predsjednik(ca), a odluke donosi većinom glasova ukupnog broja članova(ica).

Nadzorni odbor o svojim nalazima i mišljenju izvještava Skupštinu i Izvršni odbor.

Tijelo kojemu je izvještaj upućen obvezno ga je razmotriti, zauzeti svoj stav i poduzeti mjere za koje je ovlašteno, radi uklanjanja uočenih nedostataka, ili predložiti poduzimanje takvih mjera.

O svom djelovanju i rezultatima nadzora Nadzorni odbor izvještava Skupštinu prema potrebi, a najmanje jednom godišnje.

5. Sud časti (Stegovni sud)

Članak 42.

Sud časti (Stegovni sud) je tijelo koje rješava sukob interesa i sporove među članovima, te provodi stegovni postupak zbog povreda iz članaka 21., 22. i 23. ovoga Statuta.

Sud časti tvore predsjednik(ca) i dva člana koje bira Skupština na četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora. Članovi Suda biraju se iz reda najistaknutijih i najuglednijih redovitih članova Kluba (Društva-Udruge) i ne mogu biti članovi Izvršnog odbora.

Opoziv članova Suda časti obavlja se na način na koji su izabrani, a iz razloga koji su ovim Statutom predviđeni za članove Izvršnog odbora.

Članak 43.

Sud časti, osim na zahtjev tijela i osoba navedenih u članku 20. stavak 1. ovoga Statuta, može pokrenuti stegovni postupak na vlastiti poticaj.

U svom radu Sud časti se vodi načelima pravednosti i nastoji da se svi sporovi riješe, a odluke donosi većinom glasova.

Sud časti odluke donosi u pisanom obliku i o svom radu i odlukama izvješćuje Skupštinu i Izvršni odbor. Odluke Suda časti se objavljuju na oglasnoj ploči i web-stranici Kluba.

6. Radna tijela

Članak 44.

Radi obavljanja određenih stručnih poslova Skupština ili Izvršni odbor mogu osnivati stalna ili povremena radna tijela ili za izvjesne poslove imenovati pojedinu stručnu osobu.

Odlukom o osnivanju radnih tijela utvrđuje se njihov sastav, zadaci, ovlasti, način rada, trajanje mandata i odgovornost za obavljanje poslova.

Predsjedniku(ci) Kluba (Društva-Udruge) i Izvršnom odboru neposredno pomažu stručnjaci i stručni timovi za obrazovne programe namijenjene mladeži i građanima, za manifestacije te za marketing. Rad voditelja timova usklađuje predsjednik(ca) Kluba (Društva-Udruge).

VII. PREDsjedNIK(CA), POTPREDsjedNIK(CA) I TAJNIK(CA) KLUBA (DRUŠTVA-UDRUGE)

1. Predsjednik(ca) Kluba (Društva-Udruge)

Članak 45.

Predsjednik(ca) Kluba (Društva-Udruge) dragovoljna je dužnost na koju može biti izabran/a državljanin(ka) Republike Hrvatske i redoviti/a član(ica) Kluba (Društva-Udruge). Predsjednik(ca) Kluba (Društva-Udruge) je ujedno i predsjednik(ca) Izvršnog odbora.

Za predsjednika(cu) Kluba (Društva-Udruge) može biti birana osoba čiju kandidaturu istakne najmanje pet (5) članova Skupštine, a izabran je predloženi kojega podrži više od polovice nazočnih članova Skupštine.

Mandat predsjednika(ce) traje četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Članak 46.

Predsjednik Kluba (Društva-Udruge):³⁵

- predstavlja i zastupa Klub (Društvo-Udrugu);
- pokreće i rukovodi radom Kluba (Društva-Udruge), te usklađuje rad njegovih tijela;
- saziva i predsjedava sjednicama Skupštine i Izvršnog odbora;
- skrbi o provođenju odluka i akata Skupštine i Izvršnog odbora;
- pokreće raspravu o određenim pitanjima iz djelokruga Skupštine i Izvršnog odbora;
- skrbi o javnosti rada Kluba (Društva-Udruge) i njegovih tijela;
- skrbi o imovini Kluba (Društva-Udruge) i naredbodavac je za izvršenje financijskog plana,
- izvještava o svom radu Izvršni odbor i Skupštinu Kluba (Društva-Udruge),
- obavlja i druge poslove utvrđene Statutom i koje mu povjeri Skupština.

Predsjednik(ca) se brine da rad Kluba (Društva-Udruge) bude pravilan i zakonit, te u skladu sa ciljevima i razvitkom tehničke kulture.

Članak 47.

³⁵ Obično se drži da se zna koja su prava i dužnosti (ovlasti) predsjednika i tajnika. Iako prema mišljenju autora ovoga predloška u stvarnosti to ovisi o konkretnim okolnostima i osobama, određena se pitanja moraju jednoobrazno urediti poštujući ova polazišta: predsjednik je osoba koja u javnosti predstavlja klub, vodi sjednice i skrbi o unaprjeđenju rada, a tajnik je organizator administrativnog i novčano-materijalnog poslovanja, a obojica to obnašaju na način kojim stvaraju najpovoljnije uvjete rada članova, koji podrazumijevaju stručnu i ustrojbenu pomoć voditelja i savjetnika. Rješenja koja su ovdje ponuđena baštine i iskustva iz razvijenih zemalja.

Predsjednik(ca) Kluba (Društva-Udruge) odgovara za svoj rad Skupštini.

Predsjedniku(ci) dužnost može prestati i prije isteka vremena na koje je izabran(a) pod uvjetima i na način koji su ovim Statutom predviđeni za članove Izvršnog odbora, s tim što mu/joj dužnost prestaje kada to odluči Skupština.

2. Potpredsjednik(ca) Kluba (Društva-Udruge)

Članak 48.

Predsjednika(cu) Društva u slučaju njegov(zin)e privremene odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje potpredsjednik(ca) s punim ovlastima.

Alternativa 1.

Ako člankom 36. stavak 1. ovoga Statuta nije predviđen izbor potpredsjednika, riječ »potpredsjednik(ca)« zamjenjuje se riječima »član(ica) Izvršnog odbora kojega/u on ovlasti«.

Alternativa 2.

Ako člankom 36. stavak 1. ovoga Statuta nije predviđen izbor potpredsjednika, riječ »potpredsjednik(ca)« zamjenjuje se riječima »član(ica) Izvršnog odbora kojega/u članovi Izvršnog obora imenuju između sebe«.

3. Tajnik Kluba (Društva-Udruge)

Članak 49.

Klub (Društvo-Udruga) ima tajnika, koji:

- predstavlja i zastupa Klub (Društvo-Udrugu);
- odgovara za ispunjavanje zakonom, ugovorom i na drugi način preuzetih obveza Kluba (Društva-Udruge);
- skrbi o uvjetima rada i djelovanja i poduzima mjere za ostvarenje plana i programa;
- vodi popis članova, Spomenicu i skrbi o članskim zahtjevima i obvezama;
- obavlja stručno-administrativne poslove i odgovara za pripremu sjednica tijela Kluba (Društva-Udruge);
- brine o pravodobnom provođenju odluka i zaključaka Skupštine, Izvršnog odbora i drugih tijela Kluba (Društva-Udruge);

- vodi zapisnike i pismohranu Kluba (Društva-Udruge);
- zajedno s predsjednik(c)om ustrojava suradnju Kluba (Društva-Udruge) i održava veze s tijelima drugih udruga, saveza i zajednica, te nadležnim državnim tijelima;
- obavještava članstvo i javnost o radu i djelovanju Kluba (Društva-Udruge);
- pomaže predsjedniku(ci) u obnašanju njegov(zin)ih obveza i dužnosti;
- obavlja i druge poslove koje su mu(joj) odlukom stavili u nadležnost Skupština, Izvršni odbor ili predsjednik(ca) Kluba (Društva-Udruge).

Alternativa

Ako tajnik poslove obnaša profesionalno, dopunjuju se alineje 1. i 3. tako da glase:

alineja 1.

- predstavlja i zastupa Klub (Društvo-Udrugu) i potpisuje sporazume i ugovore koje Klub (Društvo-Udruga) zaključuje;

alineja 3.

- skrbi o uvjetima rada i djelovanja, poduzima mjere za ostvarenje plana i programa i naredbodavac je za izvršenje financijskog plana;

Članak 50.

Mandat tajnika traje četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Tajnik Kluba (Društva-Udruge) poslove obnaša dragovoljno ili profesionalno o čemu odlučuje Izvršni odbor, a za svoj rad odgovara Skupštini, Izvršnom odboru i predsjedniku(ci) Kluba (Društva-Udruge).

U slučaju odsutnosti ili spriječenosti tajnika zamjenjuje osoba koju odredi Izvršni odbor.

Tajniku(ci) dužnost može prestati i prije isteka vremena na koje je izabran(a) ili imenovan pod uvjetima i na način koji su ovim Statutom predviđeni za članove Izvršnog odbora, s tim što mu/joj dužnost ako je dragovoljac prestaje kada to odluči Skupština, a ako dužnost obnaša profesionalno odlukom Izvršnog odbora sukladno Zakonu o radu.

Alternativa za stavak 1. (tajnik-dragovoljac)

Ako je stavkom 4. članka 29. ovog Statuta utvrđeno da se izborna zasjedanje Skupštine održava svake druge godine, onda se u stavku 1. ovoga članka riječ »četiri« zamjenjuje riječju »dvije«. Isto učinite i u stavku 3. članka 45. za predsjednika.

Alternativa za stavke 2. i 3. ako je tajnik udruge profesionalac

Tajnik(ca) Kluba (Društva-Udruga) dužnost obnaša profesionalno, po položaju je član(ica) Izvršnog odbora, a za svoj rad odgovara Skupštini, Izvršnom odboru i predsjedniku(ci) Kluba (Društva-Udruga).

Tajnika(cu) bira i imenuje Izvršni odbor temeljem javnog natječaja i s nji(o)m zaključuje ugovor o radu. Uvjete natječaja za izbor tajnika utvrđuje Izvršni odbor svojom odlukom o sistematizaciji poslova i zadataka u Uredu Kluba-Društva-Udruga.³⁶

U slučaju odsutnosti ili spriječenosti tajnika(cu) zamjenjuje osoba koju odredi Izvršni odbor.

Tajnik(ca) je u radnom odnosu na neodređeno (ili određeno) vrijeme, te mu(joj) radni odnos može prestati samo temeljem Zakona o radu.

VIII. NAGRADE I PRIZNANJA

Članak 51.

Klub (Društvo-Udruga) može svojim članovima, organizacijama i pojedincima dodjeljivati nagrade i priznanja za zasluge, dostignuća i prinos razvoju Kluba (Društva-Udruga).

Vrste priznanja, kriterije i način dodjele priznanja utvrđuje Izvršni odbor svojim aktom.

IX. IMOVINA KLUBA (DRUŠTVA-UDRUGE), STJECANJE I RASPOLAGANJE IMOVINOM

Članak 52.

Imovinu Kluba (Društva-Udruga) čine:

1. novčana sredstva stečena

³⁶ Uvjeti za tajnika, primjerice, mogu biti:

1. visoka stručna sprema (VII/1. stupanj),
2. tri godine radnog iskustva nakon stjecanja stručne spreme,
3. pet godina djelatnog iskustva u tehničkoj kulturi,
4. poznavanje jednog svjetskog jezika,
5. posjedovanje sposobnosti uspješnog ustrojavanja i djelotvornog vođenja organizacije i na temelju toga stečen ugled i povjerenje sredine u kojoj djeluje i
6. državljanstvo Republike Hrvatske.

Osoba koja se javlja na natječaj ponudi mora priložiti svoj životopis i dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 2. ovog članka.

- uplatom članarine,
 - obavljanjem njenih dopuštenih djelatnosti,
 - dobrovoljnim priložima, darovima i donacijama,
 - priređivanjem igara na sreću,
 - radom članova,
 - dotacijama iz proračuna općina, gradova i županija, te fondova i transfera,
 - iz drugih izvora, sukladno Zakonu o udrugama i Zakonu o tehničkoj kulturi;
2. pokretne stvari;
 3. nekretnine, te
 4. imovinska prava.

Cjelokupna imovina čini sredstva za ostvarivanje ciljeva i zadaća Kluba (Društva-Udruga).

Članak 53.

Klub (Društvo-Udruga) može stjecati imovinu u skladu s pozitivnim zakonskim propisima i Ustavom Republike Hrvatske.

Dobitak koji Klub (Društvo-Udruga) ostvari čini njegovu imovinu, te s njom raspolaže sukladno ovlastima tijela Kluba (Društva-Udruga).

Odluku o stjecanju nekretnina i pokretnina, kao i odluku o njihovoj prodaji, prijenosu na drugu pravnu osobu ili davanju u zakup donosi Izvršni odbor.

Članak 54.

Klub (Udruga) za obveze odgovara cijelom svojom imovinom, u skladu sa zakonom.

Članak 55.

Financijsko-materijalno poslovanje Klub (Društvo-Udruga) obavlja sukladno propisima o financijskom poslovanju neprofitnih pravnih osoba i aktima tijela Kluba (Društva).

X. OBAVLJANJE STRUČNIH I ADMINISTRATIVNIH POSLOVA

Članak 56.

Stručne i administrativne poslove za Klub (Društvo-Udrugu) obnaša tajnik(ca) Kluba.

Obavljanje pojedinih stručnih, administrativnih, pomoćnih ili drugih poslova koji su privremeni ili povremeni, ili koje nije moguće ili nije ekonomično obavljati u Klubu

(Društvu-Udruzi), Izvršni odbor može povjeriti poduzeću ili stručnoj službi druge organizacije, ili njihovo obavljanje osigurati ugovorom o djelu ili o autorskom radu.

Poslove koji se osiguravaju ugovorom o djelu ili autorskom radu ugovaraju predsjednik(ca) ili tajnik(ca) Kluba (Društva-Udruge) u skladu s financijskim planom.

X. PRESTANAK KLUBA (DRUŠTVA-UDRUGE)

Članak 57.

Klub (Društvo-Udruga) prestaje djelovati kada to odluči Skupština dvotrećinskom (alternative: natpolovičnom ili tročetvrtinskom) većinom ukupnog broja svojih članova, odnosno zbog drugih zakonom propisanih razloga.

U slučaju prestanka postojanja Kluba (Društva-Udruge), o imovini odlučuje Skupština.³⁷

XI. NAČIN I POSTUPAK DONOŠENJA STATUTA I DRUGIH AKATA

Članak 58.

Inicijativu za izmjene i dopune Statuta može pokrenuti Skupština, Izvršni odbor, predsjednik(ca), Nadzorni odbor i pet članova Kluba (Društva-Udruge).

Nacrt izmjena i dopuna Statuta pripremaju predsjednik(ca) i tajnik(ca), utvrđuje ga Izvršni odbor i upućuje na raspravu članovima Skupštine Kluba (Društva-Udruge) radi pribavljanja mišljenja i prijedloga, s time da u roku od 15 dana po prijemu Nacrta obavijeste Izvršni odbor o primjedbama i mišljenjima.

Članak 59.

Statut donosi Skupština većinom glasova prisutnih članova.

Izmjene i dopune Statuta i ostalih akata donose se na način i po postupku predviđenim za njihovo donošenje.

Članak 60.

³⁷ Imovinu mogu naslijediti savez, zajednica tehničke kulture, udruga ili institucija značajna za tehničku kulturu.

Pravo tumačenja Statuta ima Skupština Kluba (Društva-Udruge), a tekstove tumačenja priprema Izvršni odbor.

Pravo tumačenja drugih akata ima Izvršni odbor.

Članak 61.

Statut i drugi akti obvezno se objavljuju na oglasnoj ploči Kluba (Društva-Udruge).

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 62.

Stupanjem na snagu ovog Statuta prestaje važnost Statuta _____ (upisati dosadašnji naziv udruge), koji je _____ (upisati naziv tijela koje je donijelo dosadašnji Statut) donijela _____ godine (upisati datum sjednice).

Alternativa

Članak ostaje ako se radi o usklađivanju Statuta, a briše se ako je u pitanju utemeljiteljska skupština (osnivanje nove udruge).

Članak 63.

Ovaj Statut stupa na snagu danom usvajanja, a primjenjuje se danom upisa Kluba (Društva-Udruge) u Registar udruga.

U _____, ____ . _____ 20__ . (upisati mjesto, dan, mjesec i godinu donošenja)

Predsjednik/ca Kluba (Društva-Udruge) (skraćeni naziv)
